

ՎԱՐԱԳԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳՐՅՅԷ ՎԷ ՍԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ

ՄԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԳԻՐԻՆՁԻ ՄԵՆԷ

1868 ՄԱՐՏ 21 ԲԵՆՃԱԴՄԳԻԷ

ԿՈՒՄԻՏՈ 12

Վարդապետ Հապատիս հաճախում է տեղի շրջանում 100 զուգուղ շուկայ, թաղարար իշխան փողովակ իւրերի պէտքերը
օրարագ 120 զուգուղ տուր, վէ նիւստի 20 էր փարայա սաղմաւնադ տըր, իւնաթըն պէհէր սըրաւր պիրինճի տեղի իշխան 2 իրինճի տեղի իշխան 1 1/2 իւ-
լիւնճի տեղի իշխան 1 զուգուղ տուր, մէթուկ կենտերմէք իսթէյէն Սթամպուլտա փիրինճիլէր իշխան ճամլ խանտա Նուրիճան Ա. Ի. փեքան իսթինէ
կենտերմէլ տիրէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սթամպուլից նաղարէն խաչն ժողով
թարաքնան Ա. Կաթուղիկոս հաղթելէ-
րի հիմնադրէն փրկիչէ իհտա օլունան փի-
յանքս պիրնէթինին գաղանտը 5.000 գար-
պոն ղալաթա արաստընն եւալիմասընաթանս-
սիս օլունաւ տուր, վէ մէպաղի մէզպուրա
Պահճէպան օղլու Վեոթր Էթէնտինին եւ-
նընտապուրունան էմանէթ ագլէ տէ իլավէ
օլունաճաթ իմիլ, թաաճիւպէ շայնն հէրի
շուրասընտա քի, մէզքիւք պինա պաշլանտը-
տա իւզերինն նէզարէթ էթմէք իշխն եաղըն-
տա պաղչունան թաաղազաս թորչուրդարաւ
պիրիսինն իհալէ օլունաւսը մինասիպ կե-
րիւլիւ. վէ պու մէհալէ մինասիպ իբի թա-
ղականը օղլու պիրիսի Վալաթա վէ տի-
կէրի Պէյօղլու թաղական խորհուրդարը
օլունաղունտան մուգատտէմ Վալաթա թա-
ղականը մարիթիթէթիլէն, եափըլան
մէթմէպէ զէյատէ մէսարիթ կիթմիլ օլուն-
ղունտան, Պէյօղլու թաղականընա իհա-
լէ օլունաւսը մինասիպ կեօրիւլիւ տիր, շալ
պուքի պու տեղի Պէյօղլունտա եափըլան
պինա իշխն տաճա զէյատէ մէսարիթ կիթմի-
թինտէն տօլայը, հէնիլ պինա թէթմիլ օլ-
մաղտան հիսապընա պիգըլմագ իշխն խասսէ-
թէն խաչն ժողով թաաքնանտան պիր լիւնճ.
նաթողով կենտերմէլիլէրէն, վէ հէնիլ հի-
սապար ըուլէթ օլունաւսընտան տօլայը ա-
ղըր թէճէքիլէր վուգու պուլմագտա թէն
Վալաթա թաղականընա Փայիլ Փիյաթը ա-
մէթմէպի մէյատանէ կէթիւթի տէյերէք,
Պէյօղլու թաղականընա իհալէ օլունաւ
սը գաղարը թաաճիւպէ շայնն տր:

Իշխմանիկիմիլը նաղարէն Պէյօղլու թա-
ղական խորհուրդ աղալարը Ա. Կաթուղի-
կոս հաղթելէրին պիր ինթիտա կենտերմէ-
րէք Տ. Վարրիէլ վէ Տ. Վարրիէր ճէնապ-
էրինն պիլէր գըթա Պաշլ կենտերմէլէրի
լթիմաս օլունաւ տուր, շալարը մէրգու-
անըն քաղըլարընա քի քէնտիլէրի հէնիլ

Ա. հապատ հաղթելէրի նէ պարտա պիր
ղաթ օլունաղունտա պիլմէթէտ տիրէր. հալ
պուքի պիլ մէրգունան զաթարա հապէր
վէրիլիլ քի Ա. հապատ հաղթելէրի շալ-
ղըն եալաթա աղալարը պիր քիմնէ օլունա-
ղընտան տիգպաթ իլէ թէճէսիւլ էթմէ-
տիքճէ պէյլէ պիր նիշան շրգարալ վէրմէք
վէ մէրգունան փափաղար հաղթընտա ղա-
ղէթալարտա եաղըլան մէթուկար մէյատան-
տա օլունալճա պէյլէ պիր իսթիտանն քէն-
տիլէրինն տալի մահճուպիլէթ տալէթ էտէր
օլունաղունտա պիլէրէքճէ վէլէլա մէրգունան
փափաղարը պու թէճէքիլէրտէն գուրթար-
մէթուկար էթմէթէն սոնկրա պէյլէ
պիր իլէ էլ աթմալըլտըլար:

Ա. հապատ Կաթուղիկոս հաղթելէրի
հիմնադրէրի իլէ պու տեղի Օ. Ե. յուլն քի-
լիսէսինն պիրիսի իւլ փուլ (1) վէ տիկէրի
սէթիլ փուլ աղըրլընտա Ստեփան աղա
Լ. նաթ հաղթելէրի թաաքնանտան իբի
ատէթ գամիանա իթա օլունաւսը վէ մահա-
լի մէզպուրա կենտերմիլ տիր: Ա. հապատ
հաղթելէրի պուրատան պըրլընտան պէրու
պաղը մահալէրէ օլունա մէրթէպէ մուսվէ-
նէթէրի օլունաղունտա մա թէճէքիլ պէյան
իտէրէք, շունու տալի իլավէ էտէրիլ քի
միւնաթիլէյ հաղթելէրի հէնիլ քէնտի փու-
տան պու կիւնէրտէ եթրէլիլ օլունաղուն-
տան միլէթմէ իսլահաթարա տալի պաշ-
լարագ ումուլ միլէթիլիլ պէյլիլ քայ-
տէլէր էտէճէյինն աթ շիւպէն եօք տուր:

Հապէն գարա խարտան Լ. մէն. Ա.
Պատրիարք հաղթելէրին թապտիմ օլունա
իւղըն օթուլ իւլալը մահսէրին մուլթասար
թէրճիւլէր տիր:

Լ. ստուածընտիր Լ. արգարադատ Ա. Հայր

Ա. Լ. աթըրոց վանընըն հալի իւղէ-
րինն սիղէրէ օլունա պուլաթարը պէյան է-
տէրէք թէճա էտէրի քի, պիլ քէնտի վա-

(1) Պիր փուլ օլունա օղլա տր:

ճիպէյի զիմնէթիմիլ իգթիղասընճա շիմտիլ
գատար քէնտի Լ. աթըրոցարընա իթաթ
էտէրէք վանընըն շէրէթինն ղալթէթ էթ-
մէքտէ իտիլ: շալ պուքի պիլիմ պու գա-
տար ղահմէթիլիլ աղ վագթ ղարթընտա
պօշա կիտէրէք օլունա շէրէթիմիլ կալընըլ
Լ. աթըրոցարընա իթաթ էթմէք եիւլիւն-
տէն ղայպ էթմիլիլ տիր:

1. Ա. նըրն իշխնէ կիւմիլ թաղարա-
տան վէ խալարտան, հաթտա Լ. ետարան
իւզերինտէ պուլունանլարա վարընճայա գա-
տար սէթիլիւլ հիլ գալմամըլ տր:

2. Լ. թուն սիլհ, վէ պաղը միւթէպէր
քիմնէլէրին հէտիլէր օլունա գաղանլար եօք:

3. Ա. նըրն սիւտիլ իւթըլէրի գօլունա-
րընտան հիլ պիրիսի գալմամըլ տր:

Ա. մէմէթէթիմիլին ահալիս ղաթէն
փուգարա օլունաղունտան, տէվէթ վէրիսի
պիր թարաթտան, Լ. աթըրոցարընա վէր-
կիսի տիկէր թարաթտան պիլլէրի պիւլիւն
պիւլիւնն շալըրթմըլ տր: Լ. քին սէսիմիլ
իլիլէն եօք. պիր ղուրուլուն եէրինն տէօրթ
ղուրուլ ալմագտա տր: Լ. կէր փէք փուգա-
րա իսէ, ինէյինի գօլունունտա սաթորըլ
քէնտի ագլէսինն թահսիլ էթմէքտէ տիր (1):

Լ. կէր օլունա վուգուաթարըն ճիւլէթիլին
եաղսա իտիլ սիլլէրէ պէյիլէք թաճիլլէք
վէրթիթէն մատէ, գուլաղընըլ տալի տիլ-
նէմէյէ թէհամիլ էթմէք իտիլ: Լ. կէր
վանըն իրատընն սօրաթարըլ հէմէն հիլ
եօք կիպի տիր, հաթտա ուլտաւոր տալի
կէլտիլ եօք տուր. շիւնքի պիր թանէ եա-
թագ քալմամըլ տր, վէ նէ տէ հէյէճէք
պիր շէյ:

Խմտի պիլլէր եիւլ իսթիլ թէճա է-
տէրիլ քի պիլիմ հաղթընըն հաղթ էտին.
եօղունտա շիմտիլ գատար վուգու պուլմամըլ
Վաթուլէք վէ Բ. օթմէթտանն մէզհէպէրի
գարիլէթիլ պաշ կէսթէրէճէք տիր: Ա. է
պիլիմ թապսիլաթընըլ իբի գամաւանըլ

(1) Պուրատա հաղթըլ փարա պաղըլարը քիմ-
սէլէրին իսթիլիլ վէթը օղլունա իտէտէ պըր պըր
եաղմամըլ տր:

գին մէջ վերջին տարիներս իւր նշանակու-
թիւնը փոխած է լսեմ, անուրանալի ծմոր-
տութեան արձագանք եղած . . . կըլլամ :
Եսիկա ալ կրնայ ուրանալ Եսիկան օգային
ընկերութիւնը . կամ Պ. Նորբեյսէ Դամար-
տակը , կամ լաւ ևս Պ. Տ. Վ. արգովեանը :
Ընդունեցէ՛ք . . . Խնդրադրապետ՝ երկ-
րորդ անգամ մեր խորին յարգանքը , գոր-
անկեղծաբար Ձեզ յայտնելով :

Մնամ Բարդ

ՀԱՎԱՅԻՍԱԹԸ ՍԽԹԵՆԵՎԻԹԸ

Պու կիւն Կիրիտէն ալընքն հաւատի-
սէ նաղարէն Մարգըն Զինճի Կիւնիւ սա-
պաշայլն ըուեսայը իշգըյատէն գափտան
Խսթեֆանաքի պէշ ալթը երկը նեֆէր համ-
բասը իլէ Պ ուվէս գարիյէսինտէ պիր գափ-
տան Խսթըիֆալը քեզալթը Խսթըիսօ գա-
րիյէսինտէ պուլունան ասաքիքը Օւպըիյէ
իւզըրիյէ ալէլ զաֆիլէ հիւճիւմ էթմիշ վէ
ասաքիքը մերգուլունըն տախի խանէլէրէ թահ-
ղին իլէ իւշ տէօրթ օսաթ վուգու պուլան
մուհարէպէլէրինտէ համա օլուն հիշ պիր
կէօնա թէլէֆաթի օլմայըպ իքի մէճրուհի
վուգու պուլունա վէ մերգուլուն էշ-
գըլայար թարաֆընտան իսէ եալընըլ մէյ-
պանտա սէքիլ օն գատար վաֆիյաթ պըրա-
գըլտըլը կէօրիւլթիւ տիր : Բէզալթը եւվ-
մը մէզքիւրտէ սաաթ տէօրթ ըստտէլէրինտէ
Բէրամուճալի մէշհոյր գափտան Խրաղը
նըն պիր գուվէյի ճէսիմէ իլէ Սէլվիլի թա-
րաֆըլընտա վէ Վիթան քէօյիւնտէ զուհուր
պուլունան պիր պէօլիք պսաքիքը Օւպ-
թիյէ իւղէրիյէ հիւճիւմ էյլէմէսի իւզըրիյէ
օրալարտա պուլունան Զնըքէլ սիվարիսի
եթիլէրէք վէ շէհրիտէն թախի պիր թագըմ
քէօյիւլէր կէլէրէք ախշամա գատար մուհա-
րէպէ օլթընմուշ իսէ տէ սիվարիլէրտէն պիր
նէֆէր շէհիտ վէ պիր եարալը վէ քէօյիւ-
լէրտէն տախի պիր մէճրուհ վուգու պուլունա
վէ էշգըլա թարաֆընտան իսէ պիր խալը
վուգուլաթ պըրագըլտըլը կիպի գափտանլարը
պուլունան Խրաքըլըն վէ Պ. Տ. Վ. մուհա-
րէպէսինտէ պուլունան գափտան Խուլի վէ
Խարաքէօյիւնիւն տախի թէլէլթ օլտուղլարը
թահգիդ թէմիշնիր :

Սրապը

— Օւթը հաղըթը սատարէթիւնահիլէրի
Կիրիտէն ափտէթ պուլունալարը Սու-
թանիլէ նամ վափօրը Հիւմայուն նէֆէրա-
թընա տաղըլմագ երկը 150 ըրա վէ զա-
պիթանընա տախի սաաթ վէ էնթիլէ գու-
թուսու կիպի պաղը հէտիլէ իհտա պուլու-
մուշարտըր :

— Բազար էրթէսի ախշամըր Խրիտապի
Օղըրաֆօս թարաֆընտան Օւթը հաղըթը
սատարէթիւնահիլէր յիլէ պաղը վիւքէլայը
ֆէիսամ հաղըթընա միւքէմէլ պիր զիւ-
թէթ վէրիլմիշ , վէ միւշարիլէյսու հաղա-
րաթընըն օրատան Կուլմ թէտօրօսունա
թէլէրիֆ պուլունալարը իշտիլմիշ տիր :

— Օւթը հաղըթի սատարէթիւնահիլէրի
Պուլունան պոյրամը ալայըիճրա օլունտուգ-
տան սօնկրա , ըստի թէպիք իճրաթընը Պա-
պը Ելիտէ իճրա էտէճէլէրի , քէզա սայիր
վիւքէլանըն տախի ալը կիւնտէ Պապը Ելի-
տէ պուլունալար թարաֆիլէն օլաճագ թէպ-
րիքի օրատա իճրա էտէճէլէրի Լա թիւր-
քիտէ օլունմուշ տուր :

— Բէզա մէզքիւր զաղէթանըն ըիվթէթիւնէ
կէօրէ տէվէթըլ Ռազըլ Սուլթանֆալ մաշա-
հաղըթիլէրին մահումու Ելիլէրինին Վիւն-
նէթ ալայընըն եաղընլարտա իճրաթը միւ-
քէլէր օլունա , պու միւնապիլէթ պին թանէ
ֆաքիր շօճուղլարը տախի սիւննէթ էթտի-
րէճէլէր իմիշ , վէ մէզքիւր ալայըն մեսա-
րիֆի 8,000 ըրայա պալիլ օլմատա իմիշ :

— Պաղէթ տիւ Կօր զաղէթանընըն ըի-
վայէթիւնէ կէօրէ Եստրիա տէվէթի Խարի-
ճիլէ վէքիլի Ս. Պայիս մէմալթի մահրու-
սէյի շահանէյի իքի գըսմա թագսիմ էտէ-
րէք , Պուլարիսթան վէ Բուլմէլի էյալէթիլ-
րինէ Պուլար տէվէթի իւնվանը վէրիլիպ ,
տիկէր գըսմընա տախի Տէվէթը Օսմանիյէ
իւնվանը վէրիլմէսին վէ պու իքի գըսմըն
տախի ասաքիլի Լահանէ իլէ մաֆաղա օ-
լունմասը , վէ Օւթը հաղըթի փաթիշա-
հիլէրի Պուլարիսթան Կուլը վէ Օսմանիյէ
Սուլթանը օլունա , եալընըլ պըրճա վիւքէլա
վէ քալանիլէրի օլմասը իւզըրիլէպիլթիւ
յիլհա քսալմէ ալարագ , Կրանսա վէ Խնկիլ-
թէրա տէվէթիլէրինին իլթիֆագը իլէ տալ-
թանաթը սէնիլէյէ թագսիմ էթմէք նիլէ-
թիւնտէ իմիշ :

Սէզքիւր զաղէթա պու հափտախի
պիլարիլէրէք շուսու տախի իլալէ էթմիշ տիր
քի Եստրիա հիւքիւմէթի հէնիլ քէնտի մէմ
մալթիլէտէ ֆալթէսինի կէօրմէտիլթալ պիր Խ-
սուլի սայր տէվէթիլէրէ թէքիլիլ էթմէսինէ
պիր մանևա վիլիլմէլ , վէ պախուսուս պէօյ-
լէ պիր ուսուլին Տէվէթի Ելիլէ փօլիլթի-
լարը իլէ ահալիսին թափը վէ հարաքեա-
թընա մուաֆըգ օլմատըլընտան Ս. Պայիս
կիպի պէք տիպլոմաթ թարաֆընտան պէօյլէ
պիր լայիհա թագսիմ ալթընմասը թահաֆիլթ
շայան տըր տէմիշ տիր :

— Սըրպ մէմուրլընտան պիրիսի պու-
տան ագտէմ Ելիլիլթա կիտէրէք , իւշ հաֆ-
թա մահալի մէզքիւրտա էյլէնտիլթան սօնկ-
րա Պէլիլթա տէօնմիւշ տիր . պու զաթըն
մէմուրիլթի Սըրպ իմալէթի իլէ Եունան

հիւքիւմէթի պէյնիլտէ պիր միւնապիլթը
խաֆիլէ իլթալ էթմէք իմիշ իսէ տէ , պու
Կուսուսուն իճրաթընա մուաֆիլթա օլմատը-
ղը , Ելիլիլթան կէլէն պիր թէլէկրաֆտան
քալնաշըլըլ տըր :

— Խրանտա եափրաճագ օլան Տէմիր եօլ-
լարըն իմթիյաղընըն կէճիքաիլթիւսինտէ
Բուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մանի օ-
լունմագտա տըր շիւպհէսի իլէ Խնկիլթէրա
տէվէթի թարաֆընտան Զինտիսթան հաղ-
ղընտա օլան թէլալ վէ գօրգուսինտան նալի
վուգու ու հալի թափիլիլթ ալթանմագ իլէ
թիւհիլթալի Խնկիլթէրա էլիլիլ իլէ վէք
շօգ մուսապիլթ վուգու պուլունա վէ ֆիլթ-
ղը Եպիլիլթ աղիմ վէ Խապըն նամ մա-
հալէրէ գատար եափրաճագ օլան Տէմիր
եօլարըն գուսիանեալթալիլթ իլթիյաղլար վէ
իլթիլ վէ մուգալէլէ սէնիլթիլթ Խրան Լա-
հաղըթիլէրի թարաֆընտան իմգա օլուն
մուշ իսէ տէ շիմտիլթի հալտէ Խրան քէօր-
թէգինտէն Պաղտատա գատար եափրաճագ
օլան տէմիր եօլու իլթիլթալիլթ իլէ հէնիլ
միւգաքէրէ զուսմագտա իմիշ :

— Տանիմարգա Վըրալը Մէլիի ահալըն
քէնտի պիրատէրի օլան Եունան Վըրալը
լէ կէօրիլթիլթ իւղը Ելիլիլթա տօղրու ենթ
լըգմըլտըր , վէ Վիլմայիլթիլթ հաղըթիլթ
Եունանիսթանտա պիր ալ գատար իգամ
էտէճէք իմիշ . Եունան Վըրալը թարաֆը-
տան Սիւլթիլթիլթ իսթիլթալիլթ պիր վա-
փօրիլթ պաղը մէմուրլար Բըրթույա գա-
տար կէօնտէրիլթալ քէնտիլթի տախի Վա-
լանալի պէլտէսինտէ պէքէլթէլթ իմիշ :

Բէքէսի Սիւլթիլթիլթ Սօնիլ Պէրթ
վէ Մէլէտիլթ թարաֆըլընտան կէլէրէ
թիլթիլթ (թարիլթիլթ կէլէլթիլթ վէ տէ-
նիլիլթիլթ իսէ Խթալիա Խթիլթիլթ , վէ իւ-
կիլթէրա թարիլթիլթ Բօթիլթիլթ կէլթ
հէլթիլթիլթ Բէքէսիլթ տ' Վալալ ճէնապիլթիլթ
տէ պիր վիլիլթա վէրէճէրէլթ իմիշ :

ԻԼԼՆ

ՍՈՒՏ

ԼՈՒՍԵԼԻՍԻՆԵՆ

ՈՒ

ԻՐ ՄՈԼՈՐԱԹԻՆԵՆԵՐԸ

Պու 66 սահիֆէտէն իպարէթ Լուսաւոր-
չեան Ընկերութիւնա գարշը պիր Բիսալ
տիր Տ. Սահակ քահանայ թէլէլիլթի օլարա
3 էր զուրուշա սաթըլմագտա տըր . պուլ-
նուր հէր թիլթապճը տիւք քէնտիլթնտա :

ՄԻԼԼԻԹԻ ՂԱԶԼԹԸ

Ն. Ը. ԻՓԵԼԵԼԸ

ՍԱՀԻՊԻ ՂԱԶԵԹԱ ՊԵՏ ԽԱԹՊՈՒՆ

Ե. Յ. Ե. ՄԻՆԱՍԵԱՆ